

Szakjelentés –

Építsünk Fából program

Csíkszereda,

2024

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	3
2. Helyzetjelentés	3
3. A fórumokon megfogalmazott akadályok és kihívások.....	8
4. Javasolt lépések.....	9
5. Együttműködési felkérések.....	11

1. Bevezetés

A faépítés fenntarthatósági előnyei között szerepel a karbonmegkötés és alacsonyabb karbonlábnyom a hagyományos építőanyagokhoz képest. Az erdőgazdálkodók szempontjából is előnyös, mivel növeli a faanyag iránti keresletet és ösztönzi a fenntartható erdőgazdálkodást. Hargita megye különleges példája az ököregionális építészetnek, ahol a helyi erőforrások és hagyományos építészeti módszerek kombinációja elősegíti a fenntarthatóságot.

Az ökorégiós építészet olyan építészeti megközelítés, amely a helyi környezeti, kulturális és gazdasági tényezőkre összpontosít, és ezek figyelembevételével tervezi meg az épületeket és a településeket. Az ökorégiós építészet célja a fenntarthatóság előmozdítása, az energia- és erőforrás-hatékonyság növelése, valamint a helyi közösségek életminőségének javítása.

2. Helyzetjelentés

Első - Építsünk Fából fórum:

Az esemény 2023. november 2-án zajlott, közel ötven résztvevő vitatta meg, hogy a Hargita Megyei Tanács és a Hargita Megyei Fejlesztési Ügynökség hogyan járulhat hozzá ennek a szektor potenciáljának kiaknázásához. Az építészek, dizájnerek és belsőépítészek részvételével, akik az érdekes lehetőségekről és kihívásokról beszéltek a fa alapú építkezések terén. Munkájuknak fenntarthatóságra, energiahatékonyságra és a fa egyediségére kell összpontosítani.

A következő témák kerültek előtérbe az Építsünk Fából fórumon:

1. Panel: "A fa alapú építészet jelenlegi helyzete a Székelyföldön."

Ebben a panelbeszélgetésben szakértők és építészek vitatják meg a fa alapú építészet jelenlegi helyzetét és az ezzel járó kihívásokat a Székelyföldön. Hogyan lehet hatékonyan használni a fa alapú építészetet a régióban, és milyen lehetőségek és akadályok jelentkeznek ezen a fontos környezeti területen?

2. Panel: "Innovációk, lehetőségek és buktatók a fa alapú építészetben."

Megvitatjuk a legújabb innovációkat a fa alapú építészet terén, és feltárjuk ezek lehetőségeit. Hogyan járulnak hozzá az új technológiák és anyagok a fenntartható fa alapú építészet fejlődéséhez, és milyen kihívások merülnek fel ezen az úton?

3. Panel: "A fa kreatív feldolgozása, mint kreatív iparág."

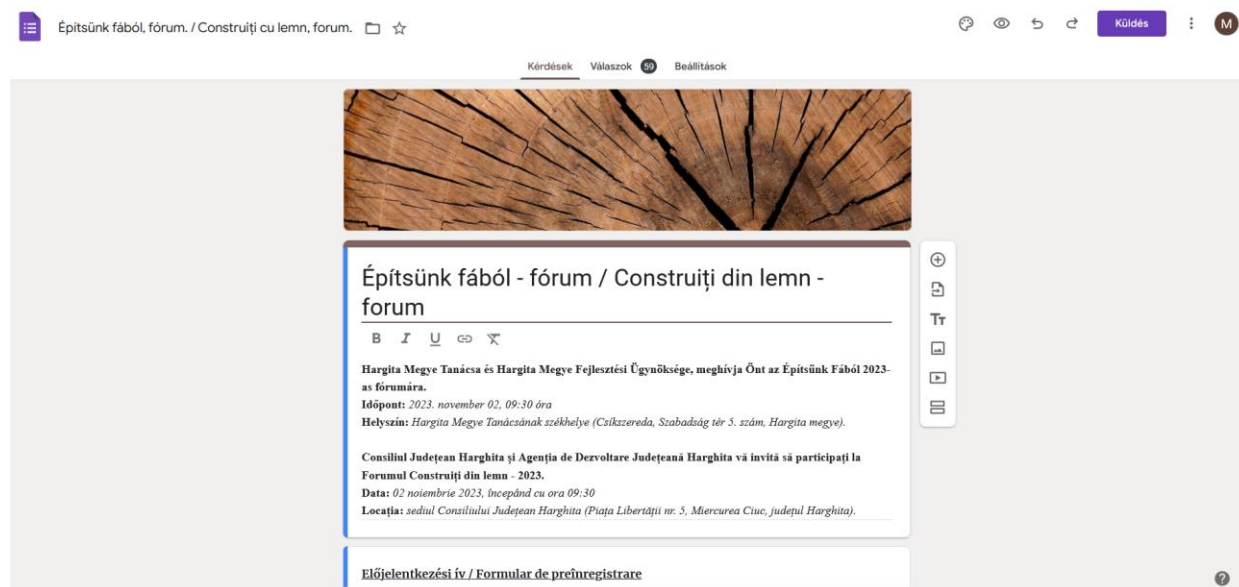
Ebben a beszélgetésben hangsúlyt helyezünk a fa kreatív feldolgozására, mint kreatív iparágra. Hogyan lehet kreatívan használni a fát a design és az építészet terén?

Lehetőségünk nyílik találkozni olyan művészekkel és tervezőkkel, akik a faiparban dolgoznak, és megosztják velünk inspirációjukat és tapasztalataikat.

4. Panel: "Tudás átadása vagy átörökítése a következő generációk számára."

Lényeges, hogy a következő generációk átvegyék a faipar és a fa alapú építészet területén szerzett tudást. Ebben a panelbeszélgetésben megvitatjuk, hogyan lehet átadni a tapasztalatokat és kézműveskedést a fiataloknak, és hogyan ösztönözhetjük őket a fenntartható fa alapú építészet iránti érdeklődésre.

Ugyan csak ezen eseményre elkészült egy Google forms amelyet több mint 50 személy töltött ki.

Építsünk fából, fórum. / Construiți cu lemn, forum. Küldés

Kérdések Válaszok 69 Beállítások

Építsünk fából - fórum / Construiți din lemn - forum

B I U

Hargita Megye Tanácsa és Hargita Megye Fejlesztési Ügynöksége, meghívja Önt az Építsünk Fából 2023-as fórumára.

Időpont: 2023. november 02, 09:30 óra

Helyszín: Hargita Megye Tanácsának székhelye (Csíkszereda, Szabadság tér 5. szám, Hargita megye).

Consiliul Județean Harghita și Agenția de Dezvoltare Județeană Harghita vă invită să participați la Forumul Construiți din lemn - 2023.

Data: 02 noiembrie 2023, începând cu ora 09:30

Locația: sediul Consiliului Județean Harghita (Piața Libertății nr. 5, Miercurea Ciuc, județul Harghita).

Előjelentkezési ív / Formular de preînregistrare

A fórum lehetőséget biztosított további információk begyűjtésére is, melyek között kiemelkednek a következők:

- Az alapanyag beszerzésének helye: A válaszadók 71,2%-a a megyében szerzi be a szükséges alapanyagot, míg a válaszadók 27,1%-a megyén kívülről szerez hozzá alapanyagot.
- Tevékenységi területek megoszlása: A válaszadók 16,9%-a bútorgyártással, 37,3%-a faházak építésével és 15,3%-a nyílászárók készítésével foglalkozik.
- Termékek értékesítése: A válaszadók 42,4%-a értékesíti termékeit a megyén belül, míg a válaszadók 35,6%-a Románia területén, és 23,7%-a külföldön tudja értékesíteni elkészített termékeit.

A fórum után felvetődött egy lehetőség egy kétoldalú tapasztalatcsere megvalósítására Olaszországban, az Isprai Kutatóintézetben. Konkrétan Ispra városába terveztük látogatásunkat az Európai Strukturális Értékelési Laboratóriumba (ELSA), hogy részt vegyünk egy fa szerkezeteket vizsgáló kísérleten, különös tekintettel a földrengés- és robbanás körülményekre.

Az Isprában található Európai Strukturális Értékelési Laboratóriumba tett látogatás értékes tapasztalatot nyújtott, amely segített a területen végzett tevékenységek és kutatási irányok jobb megértésében. A kutatócsoporttal való interakció új perspektívákat nyitott meg előttünk, és felkeltette érdeklődésünket a szerkezeti értékelési területen lehetséges jövőbeli együttműködésekre, valamint új lehetőségeket kínált a fa szerkezetek népszerűsítésére.

Az Ispra-i Európai Strukturális Értékelési Laboratóriummal (ELSA) való együttműködés előnyei, amelyeket Hargita megye számára hozhat:

1. **Gazdasági fejlődés:** Hargita megye gazdasági fejlődést élvezhet az ELSA-val való együttműködés révén. A szerkezeti értékelés terén végzett potenciális kutatás-fejlesztési projektek további finanszírozást és befektetéseket vonzhatnak a megye infrastruktúrájába és technológiájába.
2. **Infrastruktúra javítása:** Az ELSA laboratórium szakértelme és rendelkezésre álló erőforrásai hozzájárulhatnak Hargita megye infrastruktúrájának javításához. A kutatási eredmények gyakorlati alkalmazásával erősebb épületek és szerkezetek fejleszthetők ki, amelyek ellenállóbbak lehetnek a földrengések és más természeti katasztrófák ellen.

- Biztonság és védelem növelése:** Az ELSA-val való együttműködés növelheti Hargita megye lakóinak biztonságát és védelmét. Az épületek és infrastruktúra szerkezeti értékelésének javítása csökkentheti a természeti vagy ember okozta katasztrófákhoz kapcsolódó kockázatokat.
- Tudás- és szakértelemátadás:** Az ELSA laboratóriummal való együttműködés révén Hargita megye tudás- és szakértelemátadásban részesülhet a szerkezeti értékelés terén. Ez javíthatja a helyi képességeket, és ösztönözheti a szakmai és akadémiai fejlődést a régióban.
- Nemzetközi együttműködés előmozdítása:** Az ELSA-val való együttműködés növelheti Hargita megye láthatóságát és hírnevét nemzetközi szinten. Ez az együttműködés új lehetőségeket nyithat meg más közös érdeklődési területeken történő együttműködésre és partnerségekre.

Összességében az Ispra-i Európai Strukturális Értékelési Laboratóriummal való együttműködés számos előnyt hozhat Hargita megyének, hozzájárulva a gazdasági fejlődéshez, az infrastruktúra javításához, a biztonság és védelem növeléséhez, a tudás- és szakértelemátadáshoz, valamint a nemzetközi együttműködés előmozdításához.

Második – Építsünk Fából Fórum

A Második Építsünk Fából Fórum négy fő témakört ölelt fel, melyek a faépítéssel különböző aspektusait tárgyalták, mind helyi, mind nemzetközi kontextusban. A fórumon elhangzottak 4 fő téma köré gyűrűsödött:

I. Meddig lehet elmenni faépítéssel Romániában?

A fórum első témája a faépítés jelenlegi helyzetét és jövőbeni lehetőségeit tárgyalta Romániában. A résztvevők megvitatták a faépítés előnyeit, mint például a fenntarthatóság és a környezetbarát megoldások, valamint a szabályozási és technológiai kihívásokat, amelyekkel szembesülnek. A beszélgetés során külön figyelmet fordítottak a romániai építési szabványok és előírások fejlődésére, valamint arra, hogy milyen intézkedésekkel lehetne előmozdítani a faépítés elfogadottságát és terjedését az országban.

II. Európai Unióba faépületekre vonatkozó kutatások, ISPRAI laboratórium kutatásainak bemutatása

A második téma keretében bemutatták az Európai Unióban folyó faépületekre vonatkozó kutatásokat, különös tekintettel az ISPRAI laboratórium legújabb eredményeire. A prezentáció során részletesen ismertették a faépületek energetikai hatékonyságával, szerkezeti biztonságával és környezeti hatásaival kapcsolatos kutatásokat. A résztvevők megtudhatták, hogy az ISPRAI laboratórium milyen innovatív megoldásokat fejlesztett ki, amelyek hozzájárulhatnak a faépítészet európai szinten történő előmozdításához.

III. "Építsünk Fából" munkacsoport hivatalos bemutatása, munkacsoport fő irányvonalainak ismertetése

A fórum harmadik témájában hivatalosan bemutatták az "Építsünk Fából" munkacsoportot, és ismertették annak fő irányvonalait. A munkacsoport célja, hogy elősegítse a faépítészet népszerűsítését és fejlesztését mind nemzeti, mind nemzetközi szinten. Bemutatták a munkacsoport által kitűzött célokat, és az együttműködési lehetőségeket. A bemutató során külön hangsúlyt kapott a munkacsoport edukációs és kutatási tevékenységekre kitűzött céljai, mint az ököregionális építészet és a tradinnováció, valamint a szakmai hálózatépítés fontossága.

IV. Kapu és fafaragók, alapanyag beszerzés, nehézségek, jövő generációk fafaragói

Az utolsó téma a kapu- és fafaragás mesterségével, az alapanyag beszerzéssel, valamint a fafaragó mesterség jövőjével foglalkozott. A résztvevők megvitatták a fafaragás hagyományait, az alapanyag beszerzésével kapcsolatos kihívásokat és azokat a stratégiákat, amelyekkel támogathatók a jövő generációi ezen a területen. Különös figyelmet fordítottak arra, hogyan lehetne megőrizni és továbbadni a fafaragás mesterségét, valamint hogyan lehetne bevonni a fiatalokat ebbe a kreatív és hagyományőrző tevékenységbe.

A fórum záró szekciójában a résztvevők összefoglalták a nap során elhangzottakat, és megvitatták a következő lépéseket a faépítészet és fafaragás területén történő további együttműködés érdekében.

3. A fórumokon megfogalmazott akadályok és kihívások.

Faanyag piacra kerülését akadályozó tényezők

- A faanyag piacra jutását számos tényező befolyásolja, mint például a feldolgozási kapacitások, szállítási infrastruktúra és a piaci kereslet ingadozása.
- A megfelelő minőségű faanyag előállítása és tárolása is jelentős kihívást jelent, amely korlátozza a faanyag versenyképességét más építőanyagokkal szemben.

Hagyományos építési módszerek

- A modern építési technológiák és anyagok dominanciája a piacon tovább csökkenti a faépítés iránti érdeklődést.

Ökóregionális építészet

- Az ökóregionális építészet célja a helyi természeti és kulturális adottságok figyelembevétele az építkezés során. Székelyföldön ez a megközelítés különösen fontos, mivel a régió gazdag hagyományokkal és egyedi természeti környezettel rendelkezik.

Hiányosságok a romániai szabványokban

- A jelenlegi romániai szabályozás nem biztosít elegendő ösztönzést a faépítésre.

Az Eurocode irányelvek, a jelenlegi helyzet és korlátok

- A P100-1-2013 szabvány meghatározóan csökkenti a faépítés lehetőségeit szeizmikus övezetekben. Ez a korlátozás különösen nagy hatással van a lakóházépítésre és a magas építészetre, ahol a fa szerkezeti megoldások alkalmazása korlátozott.

4. Javasolt lépések.

Kötelezővé tenni a faanyag használatát építkezésnél, vagy legalább a középületek építésénél.

- Jogsabályi változtatások szükségesek, hogy a faanyag használata kötelező legyen bizonyos építkezési projekteknél.
- A jogsabályoknak tartalmazniuk kell a minimális faanyag felhasználási arányokat és a fenntarthatósági követelményeket.

Regionális fejlesztési programok.

- Továbbfejlesztési programok kidolgozása regionális szinten, amelyek összehangolják a különböző és határos megyék erőfeszítéseit a faépítés terén.
- A programok célja a helyi erőforrások és kapacitások maximális kihasználása, valamint a faépítéshez szükséges szakértelem fejlesztése.

Helyi jó példák bemutatása.

- Sikeres faépítési projektek bemutatása, például lakóépületekre, amelyek pozitív hatással lehetnek a közvéleményre és az építőiparra.

Kutatások és hatástanulmányok a romániai szabványokról.

- **Hiányosságok a romániai szabványokban:** A jelenlegi romániai szabályozás nem biztosít elegendő ösztönzést a faépítésre. Az ország építési szabályzatai (Normativ privind proiectarea structurilor din lemn - NP 005-97) elavultak és nem követik az európai szabványokat teljes mértékben.
- **Törvényjavaslatok:** Javasolt a "Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții" módosítása, amely magában foglalná a faanyag kötelező felhasználását bizonyos építési projekteknél, valamint az építőipari szereplők számára biztosított támogatásokat és ösztönzőket.
- **Források és hivatkozások:** A Romániai Építési Szabványügyi Hatóság (Asociația de Standardizare din România - ASRO) és az európai szabványok összehasonlítása alapján szükséges a romániai szabványok modernizálása és összehangolása az EN (Európai Normák) szabványokkal.

- **Hatástanulmány:** A kutatásoknak ki kell terjedniük a romániai faépítési projektek gazdasági, környezeti és társadalmi hatásaira, valamint a szabályozási keretek fejlesztési lehetőségeire. A hatástanulmányok célja, hogy azonosítsák a jelenlegi szabályozási hiányosságokat és javaslatokat tegyenek a fejlesztésükre.

Az Eurocode irányelvek.

A helyzet javítása érdekében elengedhetetlen a következő lépések megtétele:

1. **Részletes kutatások végzése:** Vizsgálni kell, hogy milyen mértékben és milyen módon lehet alkalmazni a magas fa szerkezeti megoldásokat a szeizmikus övezetekben. Ez magában foglalja a faanyag mechanikai és dinamikai tulajdonságainak részletes elemzését, valamint a különböző építési technológiák és módszerek vizsgálatát.
2. **Szabványok módosítása:** Az új kutatások alapján javasolt a P100-1-2013 szabvány faépítészeti részeinek módosítása. Ez magában foglalná az Eurocode szabványok beépítését és adaptálását a helyi viszonyokhoz.
3. **Oktatás és tudatosság növelése:** Szükséges a tervezők, építők és döntéshozók oktatása az új szabványok és technológiák alkalmazásáról, hogy jobban megértsék a fa szerkezeti megoldások előnyeit és alkalmazhatóságát szeizmikus övezetekben.
4. **Kísérleti projektek indítása:** Javasolt kísérleti projektek indítása, amelyek bemutatják a faépítési technológiák alkalmazását és előnyeit. Ezek a projektek segítenének a közvélemény és az építőipar meggyőzésében a faépítés lehetőségeiről és előnyeiről.
5. **Regionális fejlesztési programok:** Kidolgozni és támogatni kell regionális fejlesztési programokat, amelyek ösztönzik a helyi erőforrások és kapacitások kihasználását, valamint a faépítéshez szükséges szakértelem fejlesztését.

Konferencia szervezése.

- Konferencia szervezése a tervezők, építők és technológiai szakértők részvételével a jelenlegi helyzet és jövőbeli kilátások megvitatására.
- A konferencia célja a tapasztalatcsere, a legjobb gyakorlatok bemutatása és a jövőbeli együttműködések elősegítése.

Ökoregionális építészet hatástanulmány.

Környezeti hatások

- **Pozitív:** *Csökkentett szén-dioxid kibocsátás, kisebb ökológiai lábnyom.*
- **Negatív:** *Anyagok beszerzésének nehézségei.*

Gazdasági hatások

- **Pozitív:** *Helyi gazdaság fellendítése, munkahelyteremtés, turizmus növekedése.*
- **Negatív:** *Magasabb kezdeti költségek, hosszabb megtérülési idő.*

Kulturális hatások

- **Hagyomány és innováció:** *A hagyományos építészeti elemek modern értelmezése.*
- **Helyi mesterségek megőrzése:** *Kézműves technikák, helyi mesterek foglalkoztatása.*

Társadalmi hatások

- **Közösségi identitás erősítése:** *Hagyományok megőrzése, helyi kultúra támogatása.*
- **Oktatás és tudatosság növelése:** *Környezeti nevelés, közösségi programok.*

Az ökoregionális építészet Székelyföldön jelentős potenciállal bír a fenntartható fejlődés szempontjából. A hagyományos építészeti megoldások és a modern technológiák ötvözése nemcsak a környezetvédelem szempontjából előnyös, hanem hozzájárul a helyi közösségek gazdasági és kulturális fejlődéséhez is.

5. Együttműködési felkérések.

A Romániai Erdőgazdálkodók Szövetsége, és a Sepsiszentgyörgyi ProWood Cluster közösen megfogalmazott egy levelet, amelyet továbbítani szeretnének a Miniszterelnök számára azért, hogy első lépéseként felhívjuk a figyelmet a megyében történő lépésekről a faépítkezés terén.

A Harghita Megye Fejlesztési Ügynöksége és a Hargita Megye Tanácsa által szervezett II. "Építsünk fából!" fórum alkalmával számos javaslatot vitattak meg, melyek célja az erdészeti szektor újraindítása és revitalizálása. Ezek a javaslatok a faanyag építkezési felhasználásának ösztönzését, a karbonpiaci értékelés javítását, valamint a helyi közösségek fejlesztését szolgálják. Az alábbiakban összefoglaljuk a legfontosabb javaslatokat, majd véleményt fogalmazunk meg a tervezett intézkedésekről.

Javaslatok összefoglalása:

Törvénytervezet a fa építkezési felhasználásáról:

- Az állami költségvetésből finanszírozott építkezések legalább 25%-ban tartalmazzanak fát és faipari termékeket.
- Az adminisztratív építkezések (iskolák, óvodák) legfeljebb két szinttel fából épüljenek.

PNRR által finanszírozott építkezések:

- Az ilyen projektek legalább 25%-ban tartalmazzanak fát és faipari termékeket, különösen a bölcsődék és óvodák építéseinél.

Karbonpiaci értékelés:

- Az építkezések értékelésébe be kell számítani a tárolt karbon piaci értékét.

"Rabla" program a kályhákra:

- A Környezetvédelmi Minisztérium által kiadott útmutató alapján megvalósítandó program.

"Rabla" program kiterjesztése:

- A mezőgazdasági traktorok programját kiterjeszteni az erdészeti gépekre is.

Hegyi Törvény alkalmazása:

- Munkacsoport létrehozása a jogszabály kidolgozására, a hegyvidéki vállalkozások képviselőinek bevonásával.

Helyi közösségek fejlesztése:

- A faanyag helyi feldolgozásának ösztönzése a vidéki területeken, minél közelebb a kitermelés helyéhez.

A fentiekben bemutatott javaslatok igen ambiciózusak és pozitív hatással lehetnek az erdészeti szektorra és a helyi közösségekre egyaránt.

Az első javaslat, miszerint az állami költségvetésből finanszírozott építkezések 25%-ban fából készüljenek, jelentős lépés lehet a fenntartható építkezési gyakorlatok felé. Ez nemcsak a fa iránti keresletet növelné, hanem hozzájárulna a környezeti terhelés csökkentéséhez is.

Az adminisztratív épületek (iskolák, óvodák) fából való építése különösen előnyös lehet a gyermekek számára, hiszen a fa természetes anyag, amely kedvezőbb beltéri környezetet teremt. Emellett a karbonpiaci értékelés beépítése az építkezések értékelésébe elősegíti a fenntarthatóság szempontjainak érvényesülését.

A "Rabla" program kiterjesztése az erdészeti gépekre szintén előremutató lépés, amely segítheti a modern és hatékony eszközök beszerzését az erdészeti munkákhoz. A helyi közösségek fejlesztésének ösztönzése pedig hozzájárulhat a vidék gazdasági növekedéséhez és a munkahelyteremtéshez.

Összességében ezek a javaslatok átgondoltak és jól illeszkednek a fenntartható fejlődés és a helyi közösségek támogatásának célkitűzéseikhez. Remélhetőleg ezek a javaslatok megvalósulnak, és valódi előrelépést hoznak a romániai erdészeti szektor számára.